

**SZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO W
SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3
IM. ORŁA BIAŁEGO
W CIECHANOWIE**

Ciechanów, 01.09.2024r.

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.
2. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU.
3. CELE PROGRAMU.
4. PLAN REALIZACJI PROGRAMU.
5. FORMY REALIZACJI.
6. METODY PRACY.
7. EFEKTY.

8. DZIAŁANIA W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 IM. ORŁA BIAŁEGO W CIECHANOWIE

8.1 DZIAŁANIA PREORIENTACJI ZAWODOWEJ W ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

8.2 TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH I – VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ.

8.3 TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH VII – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016r. poz. 1943).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) – art. 47 ust.1 pkt. 3lit.c i pkt. 4, art.109 ust.1 pkt.7, art.98 ust.1 pkt. 16, art.109 ust.1 pkt.7 ust.6 ust.7, art.292 ust.1 i 2.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.60).
- Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z dn.16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego na podstawie art.47 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018r. poz. 996,1000,1290 i 1669).

2. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

- **Doradztwo zawodowe**, należy przez to rozumieć świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru szkoły, zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielanie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.
- **Orientacjazawodowa**, należy przez to rozumieć wszystkie działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, której ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru szkoły i zawodu.
- **Informacja zawodowa**, należy przez to rozumieć zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.
- **Poradnictwo zawodowe**, należy przez to rozumieć system długofalowych i wieloetapowych działań wychowawczych towarzyszących jednostce w trakcie rozwoju zawodowego. Obejmuje ono całokształt zadań związanych z udzielaniem uczniom i dorosłym pomocy w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego realizowany jest w Szkole Podstawowej nr 3 im. Orła Białego w Ciechanowie. Program realizowany jest w oddziałach przedszkolnych oraz wśród uczniów klas I – VI i VII i VIII.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego obejmują preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I–VI obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu oraz wejścia na rynek pracy.

Działania zawarte w Szkolnym Programie Doradztwa Zawodowego realizowane są w ramach lekcji doradztwa zawodowego, lekcji przedmiotowych i lekcji wychowawczych. Działania z doradztwa zawodowego realizowane są również w formie warsztatów prowadzonych przez specjalistów z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Ciechanowie oraz doradców zawodowych z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej w Ciechanowie i Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

W ramach zajęć z zakresu orientacji zawodowej uczniowie poznają:

- siebie, swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły,
- młodzież zapoznaje się z zawodami istniejącymi na rynku pracy – uczeń poznaje jakie czynności wykonuje osoba reprezentująca dany zawód, jakie są wymagania,
- omawiane są przeciwwskazania zdrowotne przy wyborze zawodu,
- organizowane są wyjścia na dni otwarte do szkół ponadpodstawowych,
- organizowane są spotkania uczniów klas VIII z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych (oferty szkół, kierunki kształcenia, zasady naboru, foldery, pokazy multimedialne),
- współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w organizowaniu działań zawodoznawczych (warsztaty prowadzone przez pracowników poradni),
- współpraca z Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej (warsztaty prowadzone przez doradców zawodowych),
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Ciechanowie (warsztaty prowadzone przez doradców zawodowych),
- kierowanie niezdecydowanych uczniów co do wyboru przyszłego zawodu lub szkoły na badania preferencji zawodowych do poradni,
- ankiety – test skłonności zawodowych, test zainteresowań,
- zapoznanie uczniów z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych (zapoznanie z elektronicznym naborem, podanie uczniom stron internetowych z informacjami o szkołach i zasadach rekrutacji).

Program obejmuje następujące obszary działań:

- zajęcia grupowe z uczniami,
- współpraca z rodzicami,
- współpraca z nauczycielami,
- współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację zawodową.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego realizowany jest w 3 blokach tematycznych:

Zadaniem **modułu I** jest stworzenie uczniom warunków do lepszego poznania swojej osobowości i odpowiedzi na pytania:

- a) Jakie są moje mocne i słabe strony?
- b) Co lubię w sobie najbardziej?
- c) Co mnie pasjonuje?
- d) Mój system wartości, moje zainteresowania i zdolności.

W **module II** uczniowie odpowiadają sobie na pytania:

- a) W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości?
- b) Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący?
- c) Co według mnie znaczy „dobra praca”?

W **module III** uczniowie powinni znaleźć odpowiedzi na pytania:

- a) Jaką wybrać szkołę ponadpodstawową?
- b) Czym kierować się przy wyborze szkoły i kierunku kształcenia?
- c) Gdzie mogę uzyskać pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia?

3.CELE PROGRAMU

a) Cele główne:

- przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej,
- wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych,
- określeniu własnych predyspozycji i zainteresowań,
- gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- współpraca z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych i grup zawodowych,

- współpraca z instytucjami zajmującymi się doradztwem zawodowym.

b) Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- poznanie siebie, diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego oraz kontynuowania nauki w szkołach programowo wyższych,
- dostarczenie uczniom informacji o szkołach ponadpodstawowych, zawodach, aktualnych trendach na rynku pracy,
- podejmowanie decyzji zawodowych i edukacyjnych z uwzględnieniem swego stanu fizycznego i zdrowotnego,
- kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy,
- kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, sprawnego komunikowania, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem,
- określenie swojego potencjału jako podstawy do kształtowania przyszłości,
- uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy,
- wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy.

Rodzice:

- dostarczenie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach,
- zapoznanie rodziców z problematyką wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia.

Nauczyciele:

- uświadomienie nauczycielom konieczności włączania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu doradztwa zawodowego,
- pomoc nauczycielom w realizacji tematów z zakresu możliwości kształcenia i wyboru zawodu w ramach lekcji przedmiotowych i spotkań z rodzicami.

4. PLAN REALIZACJI PROGRAMU

Tematyka zajęć realizowana jest w trzech blokach tematycznych:

I Rozwój samopoznania: realizm w ocenie własnych zdolności i możliwości, system wartości funkcjonujący w poszczególnych sferach życia, zainteresowania i kierunki aktywności, ocena stanu zdrowotnego.

II Poznanie zawodów: charakterystyka poszczególnych zawodów, przygotowanie do roli pracownika, zawody przyszłości, oczekiwania pracodawców.

III Planowanie kariery: zapoznanie z systemem oświaty, planowanie własnych działań, umiejętność podejmowania decyzji, gdzie i jak poszukiwać informacji o możliwości dalszej edukacji oraz o przyszłej pracy, znaczenie motywacji w życiu człowieka.

I. Rozwój samopoznania

Tematyka:

1. Moje uzdolnienia i predyspozycje.
2. Jakie predyspozycje są potrzebne w jakim zawodzie.
3. Określenie własnych zainteresowań.
4. Moje cechy osobowościowe.
5. Moje aspiracje, dążenia, ambicje.
6. Predyspozycje zdrowotne i ich wpływ na wybór zawodu.
7. Mój temperament.
8. Kształcenie umiejętności pracy w zespole.
9. Asertywność – akceptacja siebie i akceptacja innych.
10. Źródła stresu, techniki relaksacyjne.
11. Problematyka motywacji.
12. Umiejętność prowadzenia negocjacji.

Przewidywane osiągnięcia ucznia:

- potrafi określić swoje predyspozycje i uzdolnienia,

- potrafi określić swoje zainteresowania i ich znaczenie przy wyborze zawodu,
- potrafi określić swoje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla własnego rozwoju,
- poznaje swoją osobowość, ma świadomość znaczenia osobowości przy wyborze zawodu,
- umie określić własne aspiracje, ambicje i dążenia,
- zna znaczenie wymagań zdrowotnych do wykonywania określonego zawodu,
- rozumie, jak ważne dla własnego rozwoju teraźniejszego i przyszłego jest ciągłe kształcenie i doskonalenie,
- ma świadomość znaczenia umiejętności interpersonalnych,
- zna problematykę motywacji,
- zna źródła stresu, wie jak sobie z nim radzić.

II. Poznanie zawodów

Tematyka:

1. Rodzaje zawodów.
2. Charakterystyka , klasyfikacja poszczególnych zawodów: wymagania, poznanie środowiska pracy, zadania i czynności, szanse zatrudnienia, placówki zajmujące się kształceniem w poszczególnych zawodach.
3. Źródła informacji o dalszym kształceniu.

Przewidywane osiągnięcia ucznia:

- zna podstawowe podziały zawodów,
- zna wymagania, środowisko pracy i czynności interesujących go zawodów,
- orientuje się w szansach zatrudnienia w poszczególnych zawodach,
- wie gdzie może się kształcić aby wykonywać dany zawód,
- potrafi skorzystać z wybranego przez siebie źródła informacji dotyczącego dalszego kształcenia.

III. Planowanie kariery

Tematyka:

1. Znajomość systemu edukacji w Polsce.
2. Poznanie oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych.
3. Podejmowanie decyzji.
4. Określenie drogi prowadzącej do zawodu.
5. Autoprezentacja, czyli moc pierwszego wrażenia.
6. Dokumenty – CV, list motywacyjny.
7. Trendy na rynku pracy.

Przewidywane osiągnięcia ucznia:

- posiada orientację w zakresie kształcenia ponadpodstawowego,
- rozumie potrzebę i konieczność dalszego kształcenia,
- zna zasady rządzące podejmowaniem decyzji,
- wie jak pisze się CV i list motywacyjny,
- wie jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej,
- zna źródła informacji o ofertach pracy,
- ma świadomość sytuacji na rynku pracy.

5. FORMY REALIZACJI

- lekcje doradztwa zawodowego,
- lekcje wychowawcze,
- lekcje przedmiotowe,
- zajęcia edukacyjne z zakresu orientacji zawodowej z doradcami z instytucji pozaszkolnych,

- wyjścia edukacyjne,
- współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację zawodową,
- spotkania z rodzicami.

6. METODY PRACY

- warsztaty zawodoznawcze,
- lekcje zawodoznawcze,
- ankiety,
- konkursy,
- rozmowa doradcza,
- poradnictwo indywidualne i grupowe,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.

7. EFEKTY

- Uaktywnienie zawodowe uczniów.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Podejmowanie świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

- Pomoc rodzicom w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.

8.DZIAŁANIA W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 IM.ORŁA BIAŁEGO W CIECHANOWIE

8.1 Działania w zakresie doradztwa zawodowego w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych obejmują preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania w oddziałach przedszkolnych.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

1. Poznanie siebie

Dziecko :określa, co lubi robić; podaje przykłady różnych zainteresowań, określa, co robi dobrze, podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Dziecko: odgrywa różne role zawodowe w zabawie, podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby, wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę, podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny, opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko: nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej), nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko: opowiada, kim chciałoby zostać, na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu, podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

8.2 .Realizacja tematyki zawodoznawczej w klasach I – VI odbywa się na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem oraz w ramach pomocy PPP i podczas wizyt zawodoznawczych.

TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH 0-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

L.p	Tematyka	Cele,zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1	<p>Poznanie siebie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania 2. Gala talentów – jesteśmy mistrzami! 3. Fryderyk Chopin – jak rozwijają się zainteresowania? 4. Brawo ja! – prezentacja własnych talentów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje własne zainteresowania i określa, w jaki sposób można je rozwijać, oraz podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi. • Podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach, • wskazuje osoby, które mogą pomóc w rozwijaniu zainteresowań; • wymienia zainteresowania swoje, rodziców i rówieśników; 	<p>Uczeń wskazuje atrybut swoich zainteresowań;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje zróżnicowane przykłady zainteresowań ludzi; • opisuje czynności służące rozwojowi własnych zainteresowań; • identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy • tworzy katalog zainteresowań; • przygotowuje ilustrację własnych zainteresowań. i talentów, określa, co lubi robić; • przygotowuje prezentację swojego talentu/zainteresowania; • przygotowuje autoprezentację według ustalonej instrukcji;
2	<p>Świat zawodów i rynek pracy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kto buduje dom? 2. Zawód moich rodziców 3. Miasteczko zawodów 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • odgrywa różne role zawodowe w zabawie; podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz • opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach • Podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu, • Odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie, 	<p>Uczeń: • wymienia podstawowe etapy budowania domu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i opisuje czynności wykonywane w ramach zawodów budowlanych: architekt; robotnik budowlany, murarz-tylnkarz, dekarz, cieśla, inżynier budownictwa; • naśladuje czynności wykonywane przez osoby wykonujące dane zawody i odgaduje nazwę zawodu; • opowiada o pracy i o obowiązkach rodziców; • opisuje czynności charakterystyczne dla wybranych zawodów; • podaje przykłady zawodów wykonywanych przez ludzi; • wymienia narzędzia, atrybuty pracy w omawianych zawodach;

3	<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan? 2. Zawody na celowniku. 3. Po co się uczyć? 4. Poszukuję, gdy nie wiem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opowiada, kim chciałoby się zostać i co chciałoby się robić; • opisuje, czym jest praca, i • omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach).. • Omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt bliskiego otoczenia.. • Uzasadnia potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności. • Wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenia pojęć: praca, zawód; • demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla wylosowanego zawodu; • korzysta z przekazywanych informacji; • określa, w jakich sytuacjach życiowych spotkać można ludzi, którzy wykonują rozmaite zawody; • wymienia co najmniej 5 zawodów osób, których zawodowe zaangażowanie może wpłynąć na realizację zaplanowanego wydarzenia; • przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad • opisuje, czym jest potrzeba uczenia się na podstawie tekstu przeczytanego przez nauczyciela; • określa rolę uczenia się w osiągnięciu wyznaczonego celu; • koduje informacje za pomocą piktogramów; • uczestniczy w rozmowie na tematy inspirowane literaturą; • zna zasady porządkowania, klasyfikowania i grupowania rzeczy w najbliższym otoczeniu; • opisuje cel wprowadzania zasad; • przyporządkowuje osoby do miejsca pracy; • wyszukuje informacje, układa w porządku alfabetycznym1; • ilustruje siebie w wybranym zawodzie.
---	--	---	---

4	<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jutro pojedziemy daleko! 2. Jestem samodzielny i podejmuję samodzielne decyzje. 3. Planuję,realizuję i osiągam sukcesy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Próbuje samodzielnie podejmować decyzję w sprawach związanych bezpośrednio z własną osobą. • Wskazuje podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji wyznaczonego celu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i klasyfikuje informacje; • weryfikuje działania w zależności od wskazanego miejsca i sytuacji; • prezentuje działania na forum klasy; • zachęca innych do własnych pomysłów; • identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodzina, klasa w szkole.
---	---	---	--

TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

L.p	Tematyka	Cele,zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1	<p>Poznawanie własnych zasobów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja – to znaczy kto? 2. Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem 3. Dzień Kreatywnych Pasjonatów 4. Dzień Mistrza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje • podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia formułując wnioski na przyszłość • Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego • prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców
2	<p>Świat zawodów i rynek pracy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. • Nie tylko czas leczy rany – 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka

	<p>grupa zawodów medycznych</p> <p>2. Cykl: Zawodowy Idol – składający się z trzech części:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy Picasso też był kiedyś dzieckiem? • Czy płotki biegają przez płotki? • • Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów <p>3. Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych</p> <p>4. Wybieram ten zawód, bo...</p> <p>5. I ty możesz zostać MacGyver'em</p>	<p>pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe • posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny
3	<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy? 2. Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się 3. Kolorowa podróż po świecie edukacji 4. Umiejętności – od przeszłości do przyszłości 5. Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe 	<p>– uczeń;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć • samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy
4	<p>Planowanie własnego rozwoju i</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o swoich planach edukacyjnych i 	<ul style="list-style-type: none"> • próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych zarówno bezpośrednio,

	<p>podjęmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. • Kim chcę zostać w przyszłości? 2. Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART! 	<p>zawodowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji 	<p>jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą</p>
--	---	--	---

8.3 Realizacja tematyki zawodoznawczej w klasach VII – VIII odbywa się na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na lekcjach wychowawczych, zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego oraz podczas wizyt zawodoznawczych.

TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH VII – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

KLASA VII– Jaki jestem - uczeń poznaje własne zasoby.

Lp.	Tematyka	Cele zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1.	<p>Poznanie siebie warunkiem własnego rozwoju.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Określanie własnych zainteresowań. 2.Uświadomienie własnych uzdolnień. 3.Formułowanie swoich mocnych i słabych stron. 4.Określanie wpływu stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych. 	<p>Uczeń poznaje swoje zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności, mocne i słabe strony. Uczeń poznaje swój temperament.</p> <p>Uczeń analizuje własny potencjał pod kątem planowania dalszej kariery.</p> <p>Rozwijanie poczucia własnej wartości. Rozwijanie znaczenie pozytywnego myślenia i samoakceptacji.</p>	<p>Uczeń potrafi określić swoje zainteresowania, uzdolnienia, mocne strony i planować sposoby ich rozwijania, słabe strony i planować sposoby radzenia sobie z nimi, wyjaśnić znaczenie pozytywnego myślenia i samoakceptacji w swoim życiu.</p> <p>Uczeń potrafi przeanalizować własny potencjał pod kątem planowania dalszej kariery.</p>

2.	<p>Czy jestem przedsiębiorczy?</p> <p>1.Cechy osobowości. 2.Temperament i cechy charakteru. 3.Cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego. 4.Znaczenie cech osobowości w wyborze szkoły i zawodu. 5. Metody pracy nad poprawą wybranych cech charakteru.</p>	<p>Uczeń poznaje cechy poszczególnych typów temperamentu, własną osobowość, typ swojego temperamentu, wymagania odnośnie cech charakteru i temperamentu dla poszczególnych grup zawodowych, cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego.</p> <p>Uczeń porównuje posiadane cechy z cechami osobowości człowieka przedsiębiorczego.</p> <p>Uczeń poznaje metody pracy nad rozwojem cech osobowości.</p>	<p>Uczeń potrafi określić swoje cechy charakteru, typ swojego temperamentu, przydatność cech swojego charakteru i temperamentu w poszczególnych grupach zawodowych, cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego, nad którymi z jego cech charakteru musi popracować.</p>
3.	<p>Wybrane zagadnienia komunikacji interpersonalnej.</p> <p>1.Efektywne porozumiewanie się. 2.Techniki komunikacji werbalnej i niewerbalnej. 3. Bariery utrudniające skuteczne komunikowanie się oraz ich pokonywanie. 4. Sposoby autoprezentacji.</p>	<p>Uczeń poznaje zasady efektywnego porozumiewania się, rodzaje czynników utrudniających porozumiewania się, techniki komunikacji werbalnej i niewerbalnej, zasady autoprezentacji.</p>	<p>Uczeń potrafi efektywnie komunikować się, rozpoznawać czynniki utrudniające komunikację i usuwać je, dokonać autoprezentacji, przedstawiać informacje o sobie w taki sposób, aby najlepiej się zaprezentować.</p>
4.	<p>Asertywność jako sposób na komunikowanie się.</p> <p>1. Zachowania asertywne jako forma wyrażania swoich uczuć, przekonań i myśli. 2. Budowanie właściwych relacji między ludźmi.</p>	<p>Uczeń poznaje zasady zachowań asertywnych, wpływ zachowań asertywnych na budowanie właściwych relacji między ludźmi, obszary, w których potrafi zachowywać się asertywnie i w których nie potrafi zachowywać się asertywnie.</p>	<p>Uczeń potrafi określić obszary, w których potrafi zachowywać się asertywnie, w których nie potrafi zachowywać się asertywnie, dobrać sposób asertywnego zachowania do wybranych sytuacji, uzasadnić, że asertywne zachowanie ułatwia budowanie właściwych relacji międzyludźmi.</p>

Podsumowanie:

1. Analiza i ocena własnego potencjału i możliwości wykorzystania go na trudnym rynku pracy.
2. Poznawanie swoich zainteresowań, uzdolnień, temperamentu, umiejętności.
3. Poznanie swoich mocnych i słabych stron.
4. Poznanie własnych predyspozycji i zainteresowań zawodowych.
5. Sformułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy.
6. Omówienie elementów autoprezentacji.
7. Ćwiczenie zachowań asertywnych.

KLASA VII i VIII – Świat zawodów i rynek pracy – uczeń poznaje zawody i trendy na współczesnym rynku pracy.

Lp.	Tematyka	Cele i zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1.	Rynek pracy. 1. Definicja rynku pracy. 2. Popyt i podaż na rynku pracy. 3. Podmioty występujące na rynku pracy. 4. Lokalny rynek pracy. 5. Instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.	Uczeń poznaje podstawowe definicje związane z rynkiem pracy, podstawowe grupy zawodowe, podmioty występujące na rynku pracy, sytuację gospodarczą w regionie, lokalny rynek pracy, instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.	Uczeń potrafi rozróżnić podmioty występujące na rynku pracy, zdefiniować pojęcie rynek pracy, rozpoznawać i analizować najważniejsze aspekty sytuacji gospodarczej w regionie, wymienić podstawowe grupy zawodowe, scharakteryzować lokalny rynek pracy, wskazać źródła informacji o potencjalnych pracodawcach, identyfikować lokalne i regionalne instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.
2.	Klasyfikacja zawodów. Zawody z grupy człowiek – człowiek. 1. Różne rodzaje klasyfikacji zawodów. 2. Cechy charakterystyczne zawodów z grupy człowiek – człowiek: -informacje ogólne o poszczególnych zawodach	Uczeń poznaje różne klasyfikacje zawodów i specjalności, zawody z grupy człowiek – człowiek, warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, zadania i czynności w danym zawodzie, wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania danego zawodu, ścieżki kształcenia w kierunku danego zawodu, szanse	Uczeń potrafi wymienić zawody z grupy człowiek – przyroda oraz człowiek – działalność artystyczna, scharakteryzować warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, omówić zadania i czynności wykonywane w danym zawodzie, omówić wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, omówić przeciwwskazania zdrowotne w

	<ul style="list-style-type: none"> -warunki i środowisko pracy, -zadania i czynności, -wymagania psychofizyczne zawodu, - przeciwwskazania zdrowotne, -ścieżki kształcenia w kierunku tych zawodów, -szanse zatrudnienia, - możliwości awansu i zarobki. 	zatrudnienia w danym zawodzie.	danym zawodzie, omówić ścieżki kształcenia w danym zawodzie, scharakteryzować szanse zatrudnienia w danym zawodzie, przeanalizować swoje preferencje w kontekście poznanych zawodów.
3.	<p>Zawody z grupy człowiek – technika oraz człowiek – dane/system znaków.</p> <p>1.Cechy charakterystyczne zawodów z grupy człowiek – technika oraz człowiek – dane /system znaków:</p> <ul style="list-style-type: none"> -informacje ogólne o poszczególnych zawodach - warunki i środowisko pracy, -zadania i czynności, -wymagania psychofizyczne poszczególnych zawodów, -przeciwwskazania zdrowotne, -ścieżki kształcenia w kierunku tych zawodów, - szanse zatrudnienia, -możliwości awansu i zarobki. 	Uczeń poznaje zawody z grupy człowiek – technika oraz człowiek – dane/system znaków, warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, zadania i czynności w danym zawodzie, wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, przeciwwskazania zdrowotne do pracy w danym zawodzie, ścieżki kształcenia w kierunku danego zawodu, szanse zatrudnienia w danym zawodzie.	Uczeń potrafi wymienić zawody z grupy człowiek – technika oraz człowiek – dane/system znaków, scharakteryzować warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, omówić zadania i czynności wykonywane w danym zawodzie, omówić wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, omówić przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania danego zawodu, omówić ścieżki kształcenia w danym zawodzie, scharakteryzować szanse zatrudnienia w danym zawodzie, zanalizować swoje preferencje w kontekście poznanych zawodów.
4.	<p>Zawody z grupy człowiek – przyroda oraz człowiek – działalność artystyczna</p> <p>1.Cechy charakterystyczne zawodów z grupy człowiek – przyroda oraz człowiek – działalność artystyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -informacje ogólne o poszczególnych zawodach, 	Uczeń poznaje zawody z obszaru kultury i nauki, warunki i środowisko pracy w tych zawodach, warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, zadania i czynności w danym zawodzie, wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, przeciwwskazania zdrowotne w danym zawodzie, ścieżki kształcenia w kierunku w danym zawodzie, szanse zatrudnienia	Uczeń potrafi wymienić zawody z grupy człowiek – przyroda oraz człowiek – działalność artystyczna, scharakteryzować warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, omówić zadania i czynności wykonywane w danym zawodzie, omówić wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, omówić przeciwwskazania zdrowotne w

	-warunki i środowisko pracy, -zadania i czynności, - wymagania psychofizyczne poszczególnych zawodów, -przeciwwskazania zdrowotne, -ścieżki kształcenia w kierunku tych zawodów, -szanse zatrudnienia, -możliwości awansu i zarobki.	w danym zawodzie.	danym zawodzie, omówić ścieżki kształcenia w danym zawodzie, scharakteryzować szanse zatrudnienia w danym zawodzie, przeanalizować swoje preferencje w kontekście poznanych zawodów.
--	--	-------------------	--

Podsumowanie:

1. Poznanie przez uczniów:

- a) rynku pracy,
- b) instytucji wspomagających proces poszukiwania pracy,
- c) specyfiki wybranego zawodu.
- d) obszarów własnych zainteresowań zawodowych,
- e) własnych predyspozycji zawodowych.

2. Sformułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy.

3. Omówienie możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego.

KLASA VIII– Jak zrealizować plany na przyszłość - uczeń poznaje ścieżki kształcenia i podejmuje decyzje edukacyjno – zawodowe.

Lp.	Tematyka	Cele i zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1.	Podejmowanie decyzji. 1.Proces podejmowania decyzji. 2.Bariery przy podejmowaniu decyzji. 3.Rola informacji w procesie podejmowania decyzji. 4.Instytucje wspierające w wyborze kierunku	Uczeń poznaje proces podejmowania decyzji, formy podejmowania decyzji, bariery procesu podejmowania decyzji, różne źródła pozyskiwania informacji, instytucje świadczące pomoc przy wyborze ścieżki kształcenia lub wyborze zawodu.	Uczeń potrafi scharakteryzować proces podejmowania decyzji, omówić formy podejmowania decyzji, wymienić bariery racjonalności decyzji, wskazać wady i zalety decyzji indywidualnych i grupowych, podać przykłady decyzji racjonalnych i nieracjonalnych, wymienić i scharakteryzować cechy użytecznej

	kształcenia i zwozu.		informacji, omówić różne źródła pozyskiwania informacji.
2.	Trendy na rynku pracy. 1.Rynek pracy w przyszłości i jego zawody. 2.Formy aktywności na rynku pracy. 3. Zawody przyszłości.	Uczeń poznaje specyfikę lokalnego rynku pracy i analizuje zmiany na nim zachodzące, formy aktywności zawodowej na rynku pracy, podstawowe zasady samozatrudnienia, zawody które będą rozwijały się w przyszłości.	Uczeń potrafi omówić sytuację na lokalnym rynku pracy, omówić formy aktywności zawodowej na rynku pracy, przedstawić podstawowe zasady samozatrudnienia, scharakteryzować zawody które będą rozwijały się w przyszłości.
3.	Decyzje zawodowe. 1.Wybór zawodu a rynek pracy. 2.Wybór zawodu a środowisko społeczne. 3.Wybór zawodu a rozwój techniki. 4.Planowanie ścieżki kariery szkolnej i zawodowej.	Uczeń poznaje czynniki warunkujące trafną decyzję zawodową i edukacyjną, istotę procesu wyboru zawodu i planowania swojej przyszłości, potrzebę realnego oceniania swoich możliwości, celów i wartości, sposób planowania własnej ścieżki kariery szkolnej i zawodowej.	Uczeń potrafi stworzyć listę czynników od których zależy wybór zawodu, aktywnie uczestniczyć w procesie wybierania zawodu i planowania dalszego kształcenia, podjąć próbę oceny swoich preferencji w aspekcie wyboru szkoły i zawodu.
4.	System szkolnictwa ponadpodstawowego. 1.Liceum ogólnokształcące. 2.Technikum. 3.Szkoły branżowe I i II stopnia. 4.Zasady rekrutacji.	Uczeń poznaje poszczególne typy szkół w systemie szkolnictwa ponadpodstawowego, przebieg kształcenia i czas trwania nauki w poszczególnych rodzajach szkół, zasady rekrutacji na nowy rok szkolny.	Uczeń potrafi wymienić typy szkół ponadpodstawowych, scharakteryzować szkoły (podać profile, czas nauki), omówić zasady rekrutacji na nowy rok szkolny, możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych.
5.	Dokumenty potrzebne przy rekrutacji. 1.Podanie w elektronicznym systemie naboru.	Uczeń poznaje sposoby sporządzania dokumentów określonych przez procedury rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.	Uczeń potrafi przygotować niezbędną dokumentację określoną w procesie rekrutacji.

Podsumowanie:

1. Poznanie przez uczniów:

a) procesu podejmowania decyzji,

- b) instytucji wspierających w wyborze kierunku kształcenia i zwozu,
  - c) obszarów własnych zainteresowań zawodowych,
  - d) własnych predyspozycji zawodowych,
  - e) danych dotyczących aktualnej sytuacji na rynku pracy,
  - f) rynku pracy w przyszłości i zawodów na nim dominujących,
  - g) specyfiki wybranej przez siebie szkoły,
  - h) specyfiki wybranego przez siebie zawodu.
2. Sformułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy.
  3. Omówieniu możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego.

Osoby odpowiedzialne za realizację Szkolnego Programu Doradztwa Zawodowego:

1. Dyrektor szkoły.
2. Doradcy zawodowi.
3. Pedagog szkolny.
4. Wychowawcy klas.
5. Nauczyciele przedmiotu.